

KECSKEMÉT MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK KÖZÉPTÁVÚ CIVIL KONCEPCIÓJA

2012-2015

**KECSKEMÉT MEGYEI JOGÚ VÁROS
ÖNKORMÁNYZATÁNAK KÖZÉPTÁVÚ
CIVIL KONCEPCIÓJA
2012-2015**

KECSKEMÉT MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK KÖZÉPTÁVÚ CIVIL KONCEPCIÓJA

2012-2015

Tartalomjegyzék

1. BEVEZETÉS	3
2. A CIVIL KONCEPCIÓ JOGSZABÁLYI HÁTTERE	4
3. A CIVIL SZFÉRE HELYE, HELYZETE ÉS SZEREPE A TÁRSADALOMBAN	5
4. KECSKEMÉT VÁROS CIVIL SZEKTORÁNAK SWOT ANALÍZISE	6
5. AZ ÖNKORMÁNYZAT ÉS A CIVIL SZERVEZETEK EGYÜTTMŰKÖDÉSE KECSKEMÉTEN	7
6. CIVIL SZERVEZETEK KECSKEMÉTEN	13
7. STRATÉGIAI CÉLOK ÉS FELADATOK	15

Bevezetés

„A feladatot, nem pedig magunkat kell komolyan vennünk”

Az elmúlt több mint két évtizedben Magyarországon végbement demokratikus átalakulás egyik eredménye, hogy a kormány és az önkormányzatok is felismerték a civil szervezetekkel való hatékony, tudatos és sokszínű együttműködés lehetőségét és fontosságát. Leginkább az oktatás, kultúra, természet- és környezetvédelem, sport, egészségügy, szociális ellátás, perifériára szorult rétegekkel való foglalkozás területén tudnak alternatívákat és többletlehetőséget nyújtani a civil szervezetek. A társadalmi felelősségvállalás egyik és egyben leglátványosabb megnyilvánulási formája az önkéntesség, amely a civil szervezetek valamennyi tagjára jellemző.

Az önkormányzat és a civil szervezetek kapcsolatában a szakmaiság, átláthatóság és megbízhatóság nélkülözhetetlen, mivel számos kötelező és önként vállalt önkormányzati feladat ellátásában működnek együtt. Az együttműködés minősége jelentős mértékben befolyásolhatja a település fejlődését. Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata (a továbbiakban: Önkormányzat) kiemelt jelentőségű feladatának tartja a civil szektorral történő együttműködés megvalósítását rendezett, átlátható, transzparens, jól strukturált formában. Ezzel is elismerve városunkban a civil szervezetekben dolgozók áldozatos és a közösség számára rendkívül fontos, pótolhatatlan és sok esetben hiánypótló, alapvetően önkéntes alapon szervezett munkáját. Fontosnak tartja az Önkormányzat továbbá azt is, hogy az együttműködés tiszteletben tartsa a civil szervezetek autonómiáját és szervezeti sajátosságaikból származó értékeit is.

Mindeddig azonban ez a sokrétű, kölcsönösségen alapuló együttműködés anélkül működött, hogy egy mindezeket átfogó általános dokumentum, a Civil Konceptió keretbe foglalta volna. Kecskemét Megyei Jogú Város Civil Konceptiója (a továbbiakban: Civil Konceptió) abból a célból íródott, hogy összefoglalja a jól működő együttműködési formákat, lefedesse a partnerség irányelveit és szabályait, valamint kijelölje a további együttműködés fejlesztésének lehetséges módjait. A Civil Konceptió irányt mutat a vonatkozó jogszabályi keretek pontosítása, a civil szféra társadalmi szerepe, a városban működő civil szervezetek, az Önkormányzat és a civil szféra közötti kapcsolatrendszer, valamint a további együttműködést igénylő középtávú célok és feladatok terén. A Civil Konceptió célja a kecskeméti civil társadalom erősítése, az Önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés harmonizálása, valamint a civil szervezetek társadalmi szerepvállalásának elősegítése.

Városunk Civil Konceptiója a 2012-2015-ig terjedő időszakra szól. Elkészítésében a civil társadalom képviselői segítették a Polgármesteri Hivatal munkatársait azzal a céllal, hogy a kecskeméti civil társadalom és az Önkormányzat egyre jobban együtt tudjon működni a közös érdekében, összegezve a személyes és a közösségi érdeket.

A Civil Konceptió jogszabályi háttere

Az önkormányzat civil szervezetekkel való együttműködésének jogszabályi háttere az Országgyűlés által 2011. december 5-én elfogadott, Az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló 2011/CLXXV. törvény (a továbbiakban: Civil törvény), amely létrehozta azokat a jogszabályi kereteket, amelyek meghatározzák a civil szervezetekkel kapcsolatos jogi környezetet és megteremtik az egységes joggyakorlat kialakításának feltételeit. A törvény keretjogszabályként egyesíti magában a civil szervezetekre vonatkozó legfontosabb korábbi külön törvényekben (az egyesülési jogról szóló 1989. évi II. törvényben, a közhasznú szervezetekről szóló 1997. évi CLVI. törvényben és a Nemzeti Civil Alapprogramról szóló 2007. évi L. törvényben) szabályozott jogintézményeket. Az elfogadott jogszabály hatálya a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény alapján létrehozott alapítványokra, egyesületekre, valamint a közhasznú szervezetekre, illetve az egyesülési jog alapján létrejött egyéb szervezetekre terjed ki. A törvény szellemiségében megegyezik az Önkormányzat által vallott szellemiséggel, azaz a civil szervezetek, valamint az állami és közigazgatási szervek közötti partneri viszony kialakításának fontosságát hangsúlyozza.

A törvény átfogóan szabályozza a civil szervezeti formák működésére vonatkozó szabályokat. Szabályozza továbbá a civil szervezetek megszűnését, gazdálkodását, valamint rögzíti a civil szervezetekre vonatkozó egyes, speciális nyilvántartásba vétellel kapcsolatos szabályokat.

A Civil Konceptió nem egy feladatterületre, ágazatra vonatkozó önkormányzati alapidokumentum, sokkal inkább szervezeti alapon megkülönböztetett társadalmi szereplők és az Önkormányzat viszonyrendszerét megalapozó, megerősítő koncepcionális helyzetértékelés és középtávú terv. Éppen ezért szükséges, hogy a Civil Konceptió egy lényeges, fontos helyi vonatkozással bíró alapfogalmat, definíciót az alábbiak szerint rögzítsen.

- „*kecskeméti civil szervezet*”: az a civil szervezet, amelynek székhelye Kecskeméten van, illetve országos civil szervezet olyan tagszervezete, egyéb egysége, amelynek – az anyaszervezet alapszabályában rögzített – székhelye, telephelye vagy egyéb központja Kecskeméten van, programjai a városhoz kapcsolódnak vagy kecskeméti lakosokat érintenek, illetve számukra elérhetőek.

A civil szféra helye, helyzete és szerepe a társadalomban

Az állami-önkormányzati és az üzleti-piaci szektor mellett napjainkban egyre fontosabb szerepet játszik a demokratikus társadalmak életében a civil szféra. Alapvető jelentőségű a helyi társadalom fejlődésében, a közösségi élet és értékrend melletti erős elkötelezettség kialakulásában és az önkéntesség megerősödésében. Fontos szerepet töltenek be egy városi közösség életében azok a civil szervezetek, amelyek annak érdekében intézményesülnek, hogy olyan feladatokat lássanak el, amelyet sem az állam, sem a piac nem akar vagy nem tud felvállalni. Haszonelvőség nélkül, a közjó érdekében cselekszenek oly módon, hogy gyakran hatékonyabban, költségkímélőbben és humánusabban látják el az általuk vállalt feladatokat, mint az olykor ereje határáig terhelt önkormányzati intézményrendszer. Ugyancsak üde színfoltjai lehetnek egy város arculatának azok a csoportok, közösségek is, amelyek olyan „ügyek” mentén szerveződtek, amelyek az egész közösség javát szolgálják. Ezek a közösségek önkéntes alapon szerveződve, gyakran saját erőforrásaikra támaszkodva képesek arra, hogy egységet teremtsenek különböző világméretű emberek és a helyi önkormányzat között.

A helyi demokrácia kiteljesedésének fontos eleme az erős, aktív civil szféra. Autonóm természeténél fogva a mindenkori hatalom, az állam vagy az önkormányzat kontrolljaként szerepel a széles körű nyilvánosság révén, a proaktív érdekek érvényesítésével, közösségi cselekvésre és társadalmi részvételre való buzdítással jelző- és kontrollfunkciót tölt be az állami-önkormányzati döntések területén. A civil szféra ugyanakkor rendkívül fontos közvetítői funkciót is betölt a helyi társadalom és az önkormányzat között, amelynek eredményeképpen széles körű konszenzuson és partneri együttműködésen alapuló döntések szülehetnek a közösség egészét érintő kérdésekben. Ez a közvetítő szerep arra is alkalmassá teszi a civil szférát, hogy a helyi társadalomban felmerülő hiányosságok és igények általa artikulálódjanak, elősegítve a gyorsabb és hatékonyabb megoldást.

Magyarországon a rendszerváltozást közvetlenül megelőző egy-két évtizedben a hivatalosan nem vagy alig létező civil szféra leginkább az államtól független, autonóm társaságok hálózatát jelentette, amelyek közös ügyekben összetartják az állampolgárokat, és már pusztán létük által is hatást képesek gyakorolni a közéletre. A civil szféra tehát nemcsak más területet képviselt, mint az állam, de szemben is állt vele.

Ebből a kezdeti távolságtartásból a civil szféra és az állami-önkormányzati szféra képviselői mára már eljutottak arra a felismerésre, hogy az állam és a civil szféra egymás kiegészítői, szükségük van egymásra, hogy egyszerre tudjon érvényre jutni a személyes és a közösségi érdek. Ebből a felismerésből is táplálkozik a Civil Koncepciónak az az alapelve, amely hangsúlyozza a kölcsönös előnyökön nyugvó partneri viszony kialakításának fontosságát.

Kecskemét város civil szektorának SWOT-analízise

<p style="text-align: center;">Erősségek</p> <ul style="list-style-type: none"> • kialakult civil együttműködési struktúra (Civil Fórum, Városi Civil Kerekasztal, szakmai kerekasztalok) • törekvés a pénzügyi forrás biztosításának javítására az Önkormányzat részéről (Városi Támogatási Program) • kapcsolati és társadalmi tőke hazai és nemzetközi szinten egyaránt • jelentős szakmai háttér a civil szféra részéről (hozzáadott érték) • rugalmasság, nyitottság, aktív részvétel a társadalmi életben • civil szervezetek magas száma • önkéntesség • innováció, kreativitás 	<p style="text-align: center;">Gyengeségek</p> <ul style="list-style-type: none"> • forráshiány • alacsony bizalmi szint • érdekellentétek, megosztottság • nem eléggé transzparens struktúra és tevékenység • szervezeti kultúra minősége, a folyamatszervezési tudás hiánya • ismeret- és információhiány (jogi, adminisztrációs, menedzselési)
<p style="text-align: center;">Lehetőségek</p> <ul style="list-style-type: none"> • szakmai feladatmegosztás, együttműködés • bekapcsolódás a döntéshozatali folyamatokba • nyitás a társadalom felé, a polgárok életminőségének javítása • a város versenyképességének javítása • nagyobb ismertség a civil szervezetek számára • stabilabb, hatékonyabb működés 	<p style="text-align: center;">Veszélyek</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ intézményesülésből adódó bürokratizáltság, rugalmatlanság ▪ elszemélytelenedés ▪ közösségi aktivitás hiánya ▪ látszat-szervezetek jelenléte, amelyek a civil szférát gyengítik

Az Önkormányzat és a civil szervezetek együttműködése Kecskeméten

Az Önkormányzat a kezdetektől fogva figyelemmel kísérte és a lehetőségeihez mérten támogatta a városban működő civil szervezeteket. Mivel az Önkormányzat és a helyi civil szféra képviselői egyaránt felismerték, hogy a hangzatos jelszavak helyett a valódi, hasznos, tartalommal megtöltött kapcsolatfelvételek és problémamegoldások, valamint a konkrét ágazati együttműködések szolgálják a város polgárainak érdekeit, mindkét érdekelt fél törekedett a minél szélesebb körű kapcsolatrendszer kialakítására és aktív működtetésére. Ennek a felismerésnek az eredményeként jött létre Kecskeméten a *Városi Civil Kerekasztal*, amely 2007 óta fogja össze a városban tevékenykedő, a közéletben aktív társadalmi szervezeteket és alapítványokat. A Városi Civil Kerekasztal 2008. július 4-én együttműködési megállapodást kötött Kecskemét MJV Önkormányzatával. A megállapodás értelmében az Önkormányzat az együttműködés keretein belül az alábbiakat vállalja:

- szakmai szolgáltatások, feladatok ellátásába lehetőség szerint bevonja az adott szakmai területen működő civil szervezeteket;
- innovatív programok, közös modell-kísérletek kidolgozásában és megvalósításában lehetőség szerint kezdeményezi a civil szervezetek részvételét;
- a döntés előkészítési folyamatokba lehetőség szerint beépíti a Városi Civil Kerekasztal véleményét is oly módon, hogy a Városi Civil Kerekasztal képviselője részvételét az adott tárgykörben lehetőség szerint biztosítja;
- támogatást/segítséget nyújt a szervezeteknek egyes, Önkormányzat által preferált programok megvalósításában, ennek érdekében- amennyiben gazdasági és egyéb lehetőségei megengedik- az éves költségvetésben lehetőségeihez képest a közvetlen pénzügyi támogatás céljára elkülönített költségvetési irányzatot hoz létre a civil szervezetek programjainak megvalósítására, amely előirányzatból pályázati formában biztosítja a célzott támogatást a civil szervezeteknek;
- a Városi Civil Kerekasztal felkért szakértőivel együttműködik a pályázati rendszer kidolgozása, előkészítése és értékelése során;
- a város kommunikációs csatornáin- az Önkormányzat által meghatározott módon és terjedelemben- lehetőséget biztosít a Városi Civil Kerekasztal híreinek rendszeres közlésére;
- a Városi Civil Kerekasztal soros elnökét meghívja mindazon rendezvényekre, közéleti eseményekre, amelyeken a civil és önkormányzati kapcsolat tovább erősödhet.

A Városi Civil Kerekasztal az együttműködés keretein belül az alábbiakat vállalja:

- segíti az önkormányzati feladatok hatékonyabb ellátását;
- kezdeményezi és felajánlja- szakértőin keresztül- innovatív programok, közös modell-kísérletek kidolgozásában és megvalósításában a civil szervezetek részvételét;
- szakmai véleményével segíti az Önkormányzat döntés-előkészítési munkáját;
- szakmai kapcsolatrendszerével és szakértői közreműködéssel segíti az Önkormányzat civil szervezetek számára juttatott pénzügyi támogató rendszerének kidolgozását;

KECSKEMÉT MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK KÖZÉPTÁVÚ CIVIL KONCEPCIÓJA

2012-2015

- a város kommunikációs csatornáin keresztül rendezvényeiről, programjairól rendszeresen tájékoztatja a helyi lakosságot;
- az Önkormányzat kérésére adatokat szolgáltat, illetve munkaerőt toboroz a lehetőségei szerint.

A Városi Civil Kerekasztal Működési Rendje szerint a Kerekasztal küldetése az, hogy a „valós szükségletekre alapozva, politikamentes értékeket képviselve, rugalmas és gyors reagálással, fejlesztő szemlélettel szolgálja a kecskeméti civil együttműködést (...)” Ezt a célkitűzést a Városi Civil Kerekasztal, amelynek struktúrája és működési rendje országosan is példaértékű, kitűnően valósítja meg.

A Városi Civil Kerekasztal a Civil Konceptió megalkotásakor 8 szakmai kerekasztalból épül fel, amelyek mindegyike magas színvonalú szakmai tevékenységgel járult hozzá a város életkörülményeinek javításához. Az említett szakmai kerekasztalok a következők:

- Egészségügyi Civil Kerekasztal
- Gyermek, Ifjúsági és Oktatási Civil Kerekasztal
- Kulturális és Hagyományőrző Civil Kerekasztal
- Műszaki, Tudományos és Innovációs Civil Kerekasztal
- Nő- és Családvédelmi Civil Kerekasztal
- Nyugdíjas Civil Kerekasztal
- Sport és Szabadidős Civil Kerekasztal
- Szociális Civil Kerekasztal

A Városi Civil Kerekasztal nyitottsága és rugalmassága révén lehetőséget biztosít arra, hogy további szakmai kerekasztalok jöjjenek létre a keretein belül, illetve a meglévő szakmai kerekasztalokhoz korlátlan a csatlakozási lehetőség. A Civil Konceptió megalkotásakor közel 10.000 ember demokratikus szerveződését jelenti a Városi Civil Kerekasztal.

Felismerve a Városi Civil Kerekasztal hatékony felépítését, működését, továbbá a keretei között működő civil szervezetek és az őket alkotó kecskeméti polgárok nagy számát, tényként rögzíthető, hogy az Önkormányzat kiemelt partnere a város civil szféráját átfogó Városi Civil Kerekasztal.

A Civil Konceptió célja ugyanakkor az, hogy Kecskemét teljes civil szférájára átfogó helyzetértékelést és középtávú tervet adjon, hiszen a Kecskeméten és a kecskemétiéért működő civil szervezetek a kultúra közvetítésében, az oktatás színvonalának emelésében, a szabadidő hasznos eltöltésének szervezésében, a szociális szolgáltatások biztosításában, a környezetvédelemben, a közbiztonság javításában, a város ifjúsági és sportéletének fellendítésében és színesítésében, vagyis az élet szinte minden területén jelentős szerepet játszanak. Amennyiben jól működnek és együttműködnek egymással, illetve az Önkormányzattal, úgy alkalmasak a széleskörű társadalmi összefogásra, a lakossági érdekek közvetítésére és képviselésére. A kölcsönös és sikeres együttműködés egyik kiemelt fontosságú területe a közös, Önkormányzat és a civil szféra által megpályázható források felkutatása, ezen lehetőségek minél hatékonyabb kiaknázása és a szakterülettel összefüggő partneri viszony kiépítése.

KECSKEMÉT MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK KÖZÉPTÁVÚ CIVIL KONCEPCIÓJA

2012-2015

A különböző szakterületeken megvalósuló önkormányzati-civil együttműködés, partnerség szép és fontos példái azok az esetek, amikor civil szervezetek kötelező vagy önként vállalt önkormányzati feladatokat vállalnak át hivatalos ellátási szerződések keretében, a feladathoz rendelt pénzüsszegek biztosítása mellett. Ezek a feladatátvállalások nemcsak az Önkormányzatra rótt terheken enyhítenek, hanem az érintettek számára is magas szakmai színvonalú, a rászoruló felnőttek és gyermekek iránt elkötelezett szolgáltatásokat biztosítanak.

Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata és a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület között 2004. december 20-án jött létre ellátási szerződés a családok átmeneti otthona ellátás biztosítása érdekében, valamint 2003. december 22-én született meg a népkonyhai ellátás Kecskeméten való biztosítására vonatkozó szerződés módosítása ugyanezzel az egyesülettel. A 2011. május 12-én létrejött újabb ellátási szerződés értelmében a civil partner különböző feladatok és szolgáltatások teljesítését vállalja a Kecskeméten tartózkodó hajléktalan személyek komplex ellátása érdekében.

Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata és az SOS-Gyermekfalv Alapítványa között 2009. január 7-én jött létre a helyettes szülői ellátás biztosítására vonatkozó ellátási szerződés, amely 2011. december 1-ig volt hatályos. 2011 decemberében került sor a határozatlan időre szóló új ellátási szerződés aláírására ebben a tárgyban a felek között.

2010. június 25-én gyermekvédelmi szakellátás tárgyban - ugyancsak Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata és az SOS-Gyermekfalv Alapítványa között – nagy jelentőségű ellátási szerződés jött létre. Ezt a szerződést a felek azon gyermekek és fiatal felnőttek otthon nyújtó és utógondozói ellátására kötötték, akikre vonatkozóan a Magyar Köztársaság 2010. évi költségvetéséről szóló 2009. évi CXXX. törvény 3. számú melléklet, kiegészítő szabályok 9. pontjának 5-6. francia bekezdése szerint az ellátási kötelezettség Kecskemétet (mint megyei jogú várost) terheli.

Mind a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület, mind pedig az SOS-Gyermekfalv Alapítványa olyan civil szervezetek, amelyek Kecskemét MJV Önkormányzatával egyetemben elkötelezettek a gyermekek, a családok és az ifjúság iránt. Ugyanez elmondható azokról a civil fenntartású közoktatási intézményekről is, amelyek működési engedéllyel végeznek tevékenységet Kecskeméten.

Ezen intézmények között egyaránt található több óvoda, általános iskola, középfokú oktatási és művészeti intézmény is. Ugyancsak a város oktatási-nevelési igényeinek színvonalasabb kielégítését segítik elő azok azok a családi napközik, amelyeket alapítványok működtetnek. Mindezek az intézmények tovább színesítik Kecskemét oktatási kínálatát, valamint hozzájárulnak az oktatási feladatok minél szélesebb lefedettségéhez.

A gyermekek és családok támogatása, valamint az oktatási-nevelési igények széleskörű kielégítése mellett a civil szervezetek részt vállalnak a szociális szolgáltatások kínálatának bővítéséből és minél szélesebb rétegek számára való hozzáférhetővé tételéből is. A szociális szolgáltatást nyújtó kecskeméti civil szervezetek tevékenységi köre kiterjed a házi segítségnyújtás tevékenységére, a támogató szolgálatra, az utcai szociális munkára éppúgy, mint az alacsony küszöbű ellátásra, a szenvedélybetegek közösségi ellátására, a pszichiátriai

KECSKEMÉT MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK KÖZÉPTÁVÚ CIVIL KONCEPCIÓJA

2012-2015

betegek közösségi ellátására, illetve a szenvedélybetegek és pszichiátriai betegek nappali ellátására, valamint a Kábítószerügyi Egyeztető Fórum szakmai koordinálására is.

A kulturális élet területe is számos együttműködési lehetőséget kínál az Önkormányzat és az említett szakterületet képviselő civil szervezetek számára. Abban, hogy Kecskemét méltán nevezheti magát a kultúra és a fesztiválok városának, elévülhetetlen szerepe van azoknak a civil szervezeteknek, amelyek akár intézmények fenntartásában (pl. Bozsó Gyűjtemény), akár pedig fesztiválok, kulturális rendezvények megszervezésében (pl. Csiperó Fesztivál, Bohém Fesztivál) vállalnak szerepet. Az érintett civil szervezetek a kultúra, a művészet és a hagyományörző tevékenység számos ágát képviselik. Az aktív alkotói tevékenység mellett fontos célkitűzésük az elődök szellemi örökségének méltó ápolása és a jelen, illetve a jövő generációja számára való megőrzése és hozzáférhetővé tétele, amely célkitűzésben számíthatnak az Önkormányzat támogató együttműködésére.

A kulturális élet színesítése mellett a tudomány eredményeinek bemutatása és a tudomány népszerűsítése is alkalmat nyújt az önkormányzati-civil együttműködés bővítésére. Kecskemét városa 2011-ben először adhatott otthont vidéki városként A Magyar Műszaki Értelmiség Napja központi rendezvényének. Ez az ünnepi esemény nemcsak ráirányította a figyelmet a Kecskeméten rohamtempóban fejlődő járműiparra és logisztikai lehetőségekre, hanem alkalmat szolgáltatott arra is, hogy a tudomány képviselői találkozhassanak a helyi és országos szintű döntéshozókkal. Az esemény megrendezési jogának odaítélése egyben elismerése annak a példás együttműködésnek, amely Kecskeméten a műszaki képzést folytató főiskola, a helyi vállalkozások, a szakterület civil szervezetei és az önkormányzat között kialakult. Ugyancsak a szakterület civil képviselőit dicséri a Magyar Tudomány Ünnepe kecskeméti rendezvényének lebonyolítása.

Az önkormányzati-civil együttműködés egyik legnagyobb potenciált magában rejtő területe az esélyegyenlőség minél szélesebb rétegek számára való biztosítása. Ennek az összefogásnak a jegyében -amely kiegészült a vállalkozói szféra aktív szerepvállalásával is- jött létre például Kecskeméten az ország negyedik autista óvodája, amellyel teljessé vált a városban az autizmussal élők oktatási spektruma, így biztosítva számukra az elérhető legmagasabb szintű esélyegyenlőséget az oktatás terén.

Az esélyegyenlőség iránt önkormányzati elkötelezettséget, illetve a civil szférával való kooperáció fontosságát már a 2006-ban, a 602/2006. (IX.13.) KH. számú határozatával elfogadott Kecskemét Megyei Jogú Város Esélyegyenlőségi Programja is hangsúlyozza: „Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata Kecskemét Megyei Jogú Város Közgyűlése és szervei döntésein keresztül fejezi ki elkötelezettségét az esélyegyenlőség területén, hiszen a jogszabályokban meghatározott, ilyen irányú kötelező feladatok ellátásán túl a város nem önkormányzati fenntartású intézményeivel, társszervekkel, civil szerveződésekkel, egyházaival, önszerveződésekkel, társulásaival, egyesületeivel és alapítványaival közösen (gyakorta azok anyagi támogatása mellett) törekszik érvényre juttatni az esélyegyenlőség eszméjét a társadalmi élet minden területén.”

A városban élő különböző generációkkal való kapcsolattartás, az őket érintő kérdések minél jobb színvonalú, széles körű konszenzuson alapuló megoldása, érdekeik védelme és szükségleteik kielégítésének támogatása szintén hatékony önkormányzati-civil

KECSKEMÉT MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK KÖZÉPTÁVÚ CIVIL KONCEPCIÓJA

2012-2015

együttműködést igényel. Ennek jegyében már a 2007-ben elfogadott Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzatának Ifjúságpolitikai Konceptiója, illetve az ebből sarjadó Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzatának Ifjúsági Cselekvési Terve is stratégiai partnerként kezeli és nevesíti azokat a civil szervezeteket, amelyek segítik a hasonló gondolkodású fiatalok értelmes szabadidős kikapcsolódását. 2011. május 9-én jött létre Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata és a Kecskeméti Ifjúsági Kerekasztal között az az együttműködési megállapodás, amelynek célja, hogy „a 2010. évben megalakult Kecskeméti Ifjúsági Kerekasztal tagjaként nyilvántartott, a helyi ifjúságpolitikában részt vállaló, Kecskemét területén működő civil szervezetek, intézmények és az Önkormányzat között kialakult kapcsolatrendszer, együttműködési mechanizmusokat tovább erősítse, a kapcsolattartást szervezettebbé tegye és tartalmát pontosítsa.” Ugyanez a dokumentum alapvetően fogalmazza meg a felek közötti kölcsönösségen és bizalmon alapuló viszonyt is.

A Kecskeméten élő idős emberekkel, illetve az őket képviselő civil szervezetekkel való aktív és érdemi együttműködés ugyancsak kiemelt jelentőségű az Önkormányzat szempontjából. 2009-ben megalakult városunkban az Idősügyi Tanács, amelynek mindenkori elnöke a polgármester, és amely szervezet elvi irányítója és segítője a városban élő nyugdíjasoknak. Ebben a szervezetben helyet kapnak az idősekkel foglalkozó civil szervezetek is, így véleményük az őket érintő kérdésekről már a döntéshozatal fázisában megjelenhet. Az idősekkel folytatott párbeszéd, a számukra nyújtott komoly anyagi és egyéb természetű támogatás, illetve a velük való elkötelezett törődés eredményeként 2010-ben Kecskemét elnyerte az Idősbarát Önkormányzat kitüntető címet.

A Városi Civil Kerekasztal és az évente megrendezésre kerülő Városi Civil Fórum széles körű nyilvánosságot biztosít a helyi civil szféra számára, ugyanakkor az Önkormányzat egyértelmű szándéka, hogy még szélesebbre tárja az együttműködés kapuit azon civil szervezetek előtt is, amelyek – egyelőre- nem képviseltetik magukat a fenti érdek-képviselési fórumokban. Ennek a kívánatos, még szélesebb körű önkormányzati-civil együttműködésnek a kiszámítható anyagi keretfeltételeit a Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzat Közgyűlése 7/2011. (II.9.) KH. számú határozatával létrehozott, és 2012-ben is folytatott Városi Támogatási Program teremtheti meg, ami új támogatási konstrukció az Önkormányzat részéről a civil szféra szervezetei számára.

A Városi Támogatási Program Bevezető része a Program életre hívásának szükségességét egyebek mellett azzal indokolja, hogy „A korábbi támogatási rendszer számos aránytalanságot, párhuzamosságot és ellentmondást hordozott magában.”, így szükségessé vált egy, az eddigieknél átláthatóbb, egyszerűbb pályázati lehetőség megalkotása.

Az említett Bevezető a következőket is leszögezi: „Az egyre erősödő civil szféra napjainkra a társadalom minden területét átfogja, és fontos tartópillére demokráciánknak, az egyes közösségek érdekérvényesítésének. A nonprofit szerveződések és az önkormányzat együttműködése, együttgondolkodása jelentős erőforrásokat mozgósíthat közös céljaink megvalósítása érdekében. A civil társadalom a maga eszközeivel azon munkálkodik, hogy élhetőbb, színesebb, boldogabb legyen városunk, a különböző szerveződések számos területen kiegészítik, erősítik az önkormányzat feladatait.”

KECSKEMÉT MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK KÖZÉPTÁVÚ CIVIL KONCEPCIÓJA

2012-2015

2011-ben az Önkormányzat a Városi Támogatási Program égisze alatt 154 millió forint pályázati keretet biztosított a Közgyűlés által megfogalmazott célokra, amelyek megfogalmazása során elsődleges szempont volt az, hogy „megvalósulásukkal az egész város gazdagodjon, fejlődjön, mind sikeresebbé váljon, segítve az itt élők boldogulását.” (Városi Támogatási Program Bevezető) A fentieknek megfelelően a Program által támogatott pályázati célok és az előirányzatokként rendelkezésre álló keretösszegek 2011-ben a következők voltak:

- Oktatási programok, 10 millió Ft.
- Kulturális programok, 25 millió Ft.
- Szociális programok, 4 millió Ft.
- Egészségügyi programok, 3 millió Ft.
- Ifjúsági programok, 18 millió Ft.
- Sport programok, 39 millió Ft.
- Idősügyi programok, 7 millió Ft.
- Egyházügyi programok, 25 millió Ft.
- Környezetvédelmi alap, 11 millió Ft.
- Kisebbségi programok, 6 millió Ft.
- Mezőgazdasági programok, 2 millió Ft.
- Műemlékvédelmi programok, 4 millió Ft.

2012-ben összesen 101.5 millió forint volt a szervezetek számára megpályázható összeg A pályázati előirányzatok keretösszegei 2012-ben az alábbiak szerint alakultak:

- Oktatási programok, 8.5 millió Ft.
- Kulturális programok, 16 millió Ft.
- Szociális programok, 4 millió Ft.
- Egészségügyi programok, 3 millió Ft.
- Ifjúsági programok, 5 millió Ft.
- Sport és szabadidős tevékenységekkel kapcsolatos programok, 39 millió Ft.
- Idősügyi programok, 7 millió Ft.
- Környezetvédelmi programok, 5 millió Ft.
- Nemzetiségi programok, 6 millió Ft.
- Mezőgazdasági programok, 2 millió Ft.
- Műemlékvédelmi programok, 6 millió Ft.

KECSKEMÉTI MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK KÖZÉPTÁVÚ CIVIL KONCEPCIÓJA

2012-2015

Civil szervezetek Kecskeméten

Mivel a Civil Konceptió megírásakor még nem állt rendelkezésünkre sem a Civil Információs Portál mint a Civil törvény által elfogadott és létrehozandó egységes, közhiteles civil adatbázis, sem a város civil szervezeteit összefoglaló helyi civil regiszter, így a Kecskeméten található civil szervezetek feltérképezéséhez, a rájuk vonatkozó alapvető adatok ismertetéséhez a hatályos bírósági nyilvántartás szolgál elsődleges információforrásul.

Az említett forrás adatai szerint 2012 januárjában 811 regisztrált civil szervezet volt Kecskeméten. Ebből 341 alapítvány, 10 közalapítvány és 460 úgynevezett társadalmi szervezet, amelyek között egyaránt megtalálhatók voltak az egyesületek, különböző társaságok, együttesek, körök, szövetségek és klubok is.

A kecskeméti alapítványok tevékenységi körök szerinti megoszlását a következő táblázat szemlélteti.

Tevékenységi kör	Alapítványok száma
Oktatás	90
Kultúra	63
Szociális tevékenység	52
Egészségügy	48
Egyéb tevékenység	33
Sport	23
Környezetvédelem	10
Kutatási tevékenység	7
Foglalkoztatási csoportokat összefogó tevékenység	4
Településfejlesztés	3
Nincs adat	3
Közbiztonság-védelem	2
Nemzetközi tevékenység	2
Szabadidős és hobbitevékenység	1

/forrás: Országos Bírósági Hivatal társadalmi szervezetek nyilvántartása, 2012. január/

KECSKEMÉT MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK KÖZÉPTÁVÚ CIVIL KONCEPCIÓJA

2012-2015

A 2012 januárjában Kecskeméten működő bejegyzett közalapítványok a következők:

- A Német Nemzetiségi Oktatási, Kulturális, Mentálhigiénés és Környezetvédelmi Közalapítvány
- Bács-Kiskun Megye Közbiztonságáért Közalapítvány
- Bács-Kiskun Megye Közoktatásáért Közalapítvány
- Bács-Kiskun Megyei Szociális Közalapítvány
- Kecskemét Közbiztonságáért Közalapítvány
- Kecskemét Kreatív Tudásközpont Közalapítvány
- Kecskemét Leskowsky Hangszergyűjtemény Közalapítvány
- Magyar Animáció Háza Közalapítvány
- Magyar Plakátmúzeumért Közalapítvány
- Városi Szociális Közalapítvány

/forrás: Országos Bírósági Hivatal társadalmi szervezetek nyilvántartása, 2012. január/

A jelzett időpontban 460 bejegyzett társadalmi szervezet működött Kecskeméten, amelyeknek a tevékenységi kör szerinti megoszlását az alábbi táblázat szemlélteti.

Tevékenységi kör	Társadalmi szervezetek száma
Sport	161
Egyéb tevékenység	88
Kultúra	55
Szakmai, gazdasági érdek-képviselői tevékenység	30
Oktatás	27
Szabadidős és hobbitevékenység	23
Szociális tevékenység	21
Polgári védelmi, tűzoltási tevékenység	12
Környezetvédelem	10
Egészségügy	9
Kutatási tevékenység	8
Jogvédelem	4
Településfejlesztés	4
Nincs adat	4
Nemzetközi tevékenység	2
Politikai tevékenység	2

/forrás: Országos Bírósági Hivatal társadalmi szervezetek nyilvántartása, 2012. január/

Stratégiai célok és feladatok

Az Önkormányzat szándéka egy jól működő, kölcsönösségen és partnerségen alapuló bizalmi viszony kiépítése a kecskeméti civil szervezetekkel, ezért alapelveként fogalmazza meg, hogy mind szélesebb körben kívánja bevonni az érintetteket az önkormányzati feladatok és szolgáltatások ellátásába, valamint a döntés-előkészítési folyamatokba. Az Önkormányzat ugyanakkor hangsúlyozza a civil szervezetek mind nagyobb fokú önállóságának fontosságát is, deklarálva azt, hogy az önkormányzatiság és a civil szervezetiség olyan partneri viszony, amelyben a civil szervezetek önálló jogi személyként szerepelnek.

A Civil Konceptió céljainak meghatározásakor kétféle célrendszert kell egyidejűleg alkalmazni. Az egyik a *vertikális-horizontális* célok rendszere (A), a másik az *Önkormányzat, a civil szervezetek, illetve a helyi lakosság* nézőpontja szerinti célok rendszere (B)

A/

Vertikális célok:

- *a civil szervezetek stabilabb, hatékonyabb működési feltételeinek megteremtése* (infrastrukturális fejlesztés, kommunikációs fejlesztés, humán erőforrás fejlesztés, pénzügyi támogatások, képzések, érdekérvényesítő képességük növelése, Civil Információs Centrum létrehozása inkubációs szolgáltatásokkal)
- *a civil szervezetek bevonása a döntés-előkészítő munkába és a feladatellátásba* (szükségletek és igények közös felmérése, közös pályázatok, ellátási-üzemeltetési és haszonkölcsön szerződések, szolgáltatási megállapodások, bevonás a városi stratégiai tervezésbe=stratégiai partnerség)
- *a civil szervezetek közötti együttműködés erősítése az információáramlás javításával* (események-rendezvények szervezése, projektek és jó gyakorlatok bemutatása a rendelkezésre álló médiafelületen, a minél szélesebb körű szakmai és laikus nyilvánosság biztosítása)
- *a civil szervezetek ismertségének, munkájuk megismertetésének javítása, vonzóvá tétele*, a város polgárainak aktív szerepvállalásának ösztönzése érdekében (Városi Civil Honlap)
- *a szervezetek munkaerőpiacon történő részvételének erősítése*: egyrészt munkáltatóként, másrészt pedig általuk a munkanélküli polgárok támogatása a munkaerő-piacra való visszatérésben
- *a civil szervezetek alkalmassá tétele a társadalmi változásokból adódó és az önkormányzat által kötelezően és önkéntesen vállalt növekvő terheket jelentő feladatok feladatátvállalással történő közös elvégzésére*
- *az önkormányzat és a civil szervezetek számára is elfogadott egyeztetési metódus kidolgozása*: széleskörű, a város valamennyi jogszerűen működő civil szervezete számára nyitott civil, demokratikus érdek-képviselői fórum (internetes regisztrációs rendszerrel, belső adatbázisra dolgozva, pdf formátumú nyilatkozattal a Városi Civil Honlapon keresztül) és az abban kialakítható delegálási rendszer kidolgozása (Városi Civil Fórum)

KECSKEMÉTI MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK KÖZÉPTÁVÚ CIVIL KONCEPCIÓJA

2012-2015

Horizontális célok:

- egészségmegőrzési, rehabilitációs terület fejlesztése
- sport- és szabadidős tevékenységek, lehetőségek fejlesztése
- kulturális szolgáltatások fejlesztése
- tudományos kutatások, a tudományt népszerűsítő és ismeretterjesztő tevékenységek fejlesztése
- gyermek, ifjúsági terület fejlesztése
- oktatás fejlesztése
- szociális terület fejlesztése
- esélyegyenlőség javítása
- nyugdíjasok életminőségének javítása
- a családok helyzetének javítása
- környezetvédelem
- nemzetközi kapcsolatok erősítése, szélesítése

B/

Célok az Önkormányzat nézőpontjából:

Az Önkormányzat célja, hogy keretet biztosítson a civil szféra és az önkormányzat közötti minél hatékonyabb, átláthatóbb és tisztább kapcsolatteremtés és együttműködés számára. Lehetőséget kíván biztosítani a várost érintő nagy horderejű döntéseket megelőző széles körű szakmai konzultációra.

Az Önkormányzat célja az eddig is működő stratégiai partnerség folytatása és mind szélesebb körűvé tétele a civil szféra képviselőivel. Ez a stratégiai partnerség nagymértékben járul hozzá ahhoz, hogy a város működőképes, élhető és polgárbarát legyen.

Az Önkormányzat és a civil szervezetek közötti partneri viszony egyik legfontosabb területe a civil szféra képviselőinek bevonása az önkormányzati feladatok és szolgáltatások ellátásába. Az Önkormányzat továbbra is számít a civil szféra aktív részvételére ezen a területen, hangsúlyozva és elismerve ugyanakkor a civil szervezetek mind nagyobb fokú önállóságát. Az Önkormányzat célja és kötelessége a jogszabályi előírásoknak minél teljesebb mértékben és minél magasabb színvonalon eleget tenni, ebből a szempontból tehát kiemelten fontosak azok a civil szervezetek, amelyek kötelező önkormányzati feladatot teljes egészében vagy részben átvettek. Az Önkormányzat a továbbiakban is törekszik arra, hogy ezen szervezetek számára a feladatok ellátásához szükséges pénzügyi, szakmai és infrastrukturális segítséget lehetőségeihez mérten biztosítsa.

Szintén fontos szerepet töltenek be a feladatellátásban vagy szolgáltatásban azok a civil szervezetek, amelyek az Önkormányzat számára fontos nem kötelező feladatot vállalnak részben vagy teljes körűen magukra, színesítve és gazdagítva ezzel a város életét. Az Önkormányzat el kívánja ismerni az ő teljesítményüket is, és garantálni kívánja számukra a további működéshez szükséges feltételek lehetőség szerinti támogatását.

Fontos cél az Önkormányzat szempontjából az is, hogy azokat a civil szervezeteket is minél szélesebb körben feltérképezze, amelyek egyelőre még jobbra a látókörén kívül, a számára

KECSKEMÉT MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK KÖZÉPTÁVÚ CIVIL KONCEPCIÓJA

2012-2015

érzékkelhető helyi civil élet perifériáján mozognak. (Ezt a célt szolgálja az a kezdeményezés, amely egy városi civil regiszter létrehozására irányul.)

Ezek a szervezetek olyan szakmai, szellemi és kapcsolati tőkét jelenthetnek, amelyek bevonásával tovább javítható az Önkormányzat és a civil szféra közötti együttműködés, az információcsere és a város polgáraival való közvetlen kapcsolat minősége.

Célok a civil szervezetek nézőpontjából:

- kölcsönös partneri viszony rögzítése,
- stabil, kidolgozott stratégiai keret a hosszú távú tervezéshez,
- segítség az Önkormányzat részéről a szektort érintő anyagi, infrastrukturális, infokommunikációs és humán erőforrásbeli nehézségek megoldásában,
- rendszeres együttműködés kölcsönös kezdeményezéssel,
- hatékony és átlátható együttműködési rendszer, felelősök hozzárendelésével,
- hatékony, feladat-orientált kommunikáció a szektorok és az azonos szektorhoz tartozó szereplők között,
- a civil szervezetek és az Önkormányzat közötti együttműködés lehetőségeinek szélesítése,
- a civil szervezetek és az Önkormányzat, továbbá a civil-civil együttműködés ösztönzése,
- a civil szféra sokszínűségének figyelembe vétele,
- rugalmasság,
- konszenzuson alapuló, világos szabályok lefektetése,
- a Civil Koncepció alapján Civil Cselekvési Terv elkészítése, amely ütemezésével és konkrétumaival segíti a koncepcióban megfogalmazott célok megvalósíthatóságát.

Célok a város polgárainak nézőpontjából:

Cél, hogy javuljon a polgárok életminősége és ezen keresztül a város versenyképessége. A civil szervezetek közérdekű tevékenységeikkel hozzájárulnak a kecskeméti komfortérzetének és lokálpatriotizmusának javulásához, ezért a város polgárai érdekeltek abban, hogy minél több erős, jól működő civil szervezet legyen Kecskeméten.

Cél a társadalmi párbeszéd, ezen keresztül az aktív részvételi demokrácia, a város közérdekű döntési mechanizmusában való részvétel erősödése. A civil szervezetek fórumot kínálnak a város polgárainak arra, hogy véleményt nyilváníthassanak az őket érintő döntésekről, részt vehessenek ezek szakmai előkészítésében, nyilvános konzultációiban, valamint együttműködjenek a döntéseket megelőző közös igényfelmérésekben is.

Cél ezen kívül a civil és az önkormányzati szektor közötti munkamegosztás és együttműködés hatékonyabbá tétele. Minden olyan esetben indokolt lehet a munkamegosztás és az együttműködés, amikor ennek eredményeképpen magasabb színvonalú és költséghatékonyabb szolgáltatást kaphatnak a kecskeméti polgárok. A civil szervezetek különösen eredményesen működnek azokon a területeken, amelyek együttérzést és elkötelezettséget követelnek más emberek iránt, nagy bizalmat igényelnek az ügyfelek részéről, felelősségteljes személyes figyelmet követelnek, vagy önkéntes tevékenységet kívánnak. A civil szervezetekre jellemző humánus értékrend szavatolja a kecskeméti polgárok magasabb színvonalú ellátását.

A Civil Koncepcióban megfogalmazott célok megvalósítását szolgáló FELADAT-irányok:

- városi civil regiszter és/vagy térkép elkészítése, folyamatos aktualizálása;
- a kecskeméti civil szervezetek további támogatása az esélyegyenlőség elve mentén aszerint, tevékenységük, programjaik mennyiben szolgálják a Civil Koncepcióban lefektetett célok megvalósulását;
- a kecskeméti civil szervezetek közötti együttműködés erősítése;
- a határon túli testvérvárosok civil szervezeteivel való együttműködés erősítése
- hatékony, átlátható és konszenzuson alapuló együttműködési rendszer kidolgozása az önkormányzati és a civil szektor között;
- a civil szervezetek intenzívebb és hatékonyabb bevonása az önkormányzati munkacsoport struktúrába (Egyházügyi Munkacsoport, Határon Túli Magyar Szervezetekkel Együttműködő Munkacsoport, Ifjúsági Munkacsoport, Kodály Örökség Munkacsoport, Kulturális Munkacsoport, Lakás Munkacsoport és Sport Munkacsoport)
- a civil szervezetek szükségleteinek és igényeinek közös felmérése széles körű szakmai konzultációval;
- civil kutatás, amely alkalmas egyrészt a tudományos igényű helyzetelemzésre, másrészt a tervezett Civil Cselekvési Terv irányelveinek kidolgozására, valamint a várt és teljesülő eredmények nyomon követésére;
- a civil szervezetek egymás közötti, illetve az Önkormányzattal és a vállalkozói szférával való együttműködésének támogatása a 2016-tól érettségi feltételként bevezetendő 50 órányi közösségi szolgálat témájában;
- kecskeméti civil szervezetek működésének, eredményeinek erkölcsi elismerése;
- konkrét, részletes Civil Cselekvési Terv kidolgozása.